

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 14Co/8/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1217210652
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 07. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Darina Kuchtová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2020:1217210652.2

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Dariny Kuchtovej a členov senátu JUDr. Dariny Kriváňovej a JUDr. Zuzany Kučerovej, v právnej veci žalobcu: F. B., nar. XX.XX.XXXX, J. 4, I. F., proti žalovanému: Groupama poisťovňa, a.s., Miletičova 21, Bratislava, IČO: 47 236 060, pobočka poisťovne z iného členského štátu, zastúpený JAVOR - TOKÁR, advokátska kancelária, s.r.o., Stará Vajnorská 37, Bratislava, IČO: 36 264 750, v konaní o zaplatenie 485,46 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Bratislava II, v Bratislave, zo dňa 01.12.2017, č.k. 21C/30/2017-66,

rozhodol:

Krajský súd v Bratislave, rozsudok Okresného súdu Bratislava II, v Bratislave, zo dňa 01.12.2017, č.k. 21C/30/2017-66 z r u š u j e a v e c v r a c i a súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 485,49 eur a zároveň o trovách prvoinštančného konania rozhodol tak, že žalobca má právo na náhradu trov konania vo výške 100% s tým, že o výške trov konania bude rozhodovať súd prvej inštancie samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník.

2. V odôvodnení súd prvej inštancie uviedol, že dňa 20.05.2019 v čase o 16:05 hod. došlo k dopravnej nehode v I. F., kedy vodič P. A., svojim motorovým vozidlom zn. T., EVČ: I spôsobil žalobcovi ako vodičovi vozidla zn. O., EVČ: I škodu v sume 621,58 eur. P. A. do správy o nehode uviedol ako svoju poisťovňu žalovaného. Žalovaný nárok na náhradu škody postúpil na vybavenie KOOPERATIVA poisťovni, a.s., nakoľko vozidlo, ktorým bola žalobcovi spôsobená škoda malo byť v čase škodovej udalosti poistené v rámci povinného zmluvného poistenia u KOOPERATIVA poisťovňa, a.s., s číslom poistky XXXXXXXXXXXX. Na základe uvedeného žalobca prostredníctvom svojho právneho zástupcu žaloval v konaní sp. zn. 18C/68/2013 na Okresnom súde Bratislava I o zaplatenie 621,58 eur KOOPERATIVA poisťovňu, a.s., pričom v tomto konaní nebol úspešný z dôvodu absencie vecnej legitímácie. Žalobcovi v predmetnom konaní vznikli náklady trov konania jeho právneho zástupcu vo výške 204,77 eur. V dôsledku výsledku sporu sp. zn. 18C/68/2013 sa žalobca obrátil dňa 15.03.2016 a 12.05.2016 na žalovaného s výzvou na úhradu sumy 621,58 eur. Žalovaný dňa 16.06.2016 uhradil žalobcovi 621,58 eur ako škodu spôsobenú škodovou udalosťou.

3. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa ustanovenia § 4 ods. 1 a 2 Zákona č. 381/2001 Z.z. a ustanovenia § 15 citovaného zákona, v spojení s ustanovením § 420 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, ako aj ustanovenia § 427 a ustanovenia § 442 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Konštatoval, že v konaní nebolo sporné, že na základe mylnej informácie žalovaného, žalobca v inom konaní a to pod sp. zn. 18C/68/2013 žaloval iný subjekt, ktorý bol za uvedený stav zodpovedný a to subjekt: KOOPERATIVA poisťovňa. V rozsudku č.k. 18C/68/2013- 87, zo dňa 04.03.2016 bolo konštatované, že zo strany Groupama poisťovne, a.s., nebolo správne, ak v rámci šetrenia škodovej udalosti dospela k záveru, že vozidlo vinníka nehody bolo dňa 20.05.2011, t.j. v čase škodovej udalosti o 16:05 hod. povinne

zmluvne poistené v poisťovni KOOOPERATIVA poisťovni, a.s., nakoľko k zániku povinného zmluvného poistenia došlo dňa 20.05.2019 v čase o 09:30 hod.. Navyše z tohto rozsudku vyplýva, že žaloba žalobcu bola zamietnutá i pre nedostatok pasívnej legitímácie žalovaného a preto argumentácia žalovaného o neunesení dôkazného bremena žalobcu je mylná a nemá oporu vo vykonanom dokazovaní, jednak už v konaní 18C/68/2013, ale ani v tomto konaní (21C/30/2017). Žalovaný, aj keď vo veľkom časovom odstupe cca 5 rokov, žalobcovi uhradil škodu, ktorá vznikla v dôsledku poisťnej udalosti a to vo výške 621,58 eur. Preto súd prvej inštancie ustálil, že dôvodný je aj nárok žalobcu na vyčíslený zákonný úrok od 15.09.2011 do 15.06.2011 na výške 280,72 eur (spolu žalovaná suma 485,46 eur).

4. O trovách prvoinštančného konania rozhodol v súlade s ustanovením § 255 ods. a § 262 ods. 2 Civilného sporového poriadku.

5. Proti tomuto rozsudku, v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie žalovaný, ktorý žiadal, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a konanie vo veci zastavil. Žalovaný namietla, že neboli splnené procesné podmienky pre konania, podľa ustanovenia § 365 ods. 1 písmeno a) Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“). Uviedol, že žalobca sa žalobou domáhal voči žalovanej zaplata sumy 485,46 eur s príslušenstvom, pričom v žalobe za žalovanú označil Groupama poisťovňu, a.s., pobočku poisťovne z iného členského štátu, so sídlom na Miletičovej 21, 821 08 Bratislava, IČO: 47 236 060. Žalovaný má za to, že žalobca označil za žalovanú stranu subjekt, ktorý nemá procesnú subjektivitu a preto v danom prípade ani nemohol vzniknúť procesnoprávny vzťah medzi stranami sporu, lebo od samého začiatku tu chýbal jeden zo základných prvkov procesnoprávneho vzťahu a to spôsobilosť byť stranou sporu. Žalovaný poukázal na ustanovenie § 18 Občianskeho zákonníka a ustanovenie § 19a ods. 2 OZ, ako aj ustanovenia § 27 Obchodného zákonníka, v spojení s ustanovením § 7 ods. 1 Obchodného zákonníka. Uviedol, že v danom prípade žalobca za žalovanú označil pobočku poisťovne z iného členského štátu, pričom podľa § 7 ods. 1 Obchodného zákonníka sa organizačnou zložkou podniku rozumie „...odštepny závod, alebo iný organizačný útvar podnikov podľa tohto zákona, alebo osobitného zákona...“. Je zrejmé, že pobočka poisťovne z iného členského štátu Groupama poisťovňa, a.s., je organizačnou zložkou, ktorá sa zápisom do Obchodného registra nestáva samostatnou právnickou osobou, nie teda samostatným právnym subjektom, so samostatnou právnou subjektivitou, ale len časťou podnikateľa, t.j. v danom prípade spoločnosti Groupama Biztosító Zrt., so sídlom v Maďarsku. Nedostatok spôsobilosti byť účastníkom konania je taký nedostatok podmienky konania, ktorý nemožno odstrániť. Preto Groupama poisťovňa, a.s., pobočka poisťovne z iného členského štátu, IČO: 47 236 060 je len organizačnou zložkou zahraničnej právnickej osoby, umiestnenej na území SR a je ako organizačná zložka zapísaná v príslušnom Obchodnom registri, čo ale neznamená, že táto organizačná zložka je nositeľom právnej subjektivity. Právnu subjektivitu má iba zahraničná právnická osoba, nie organizačná zložka právnickej osoby. Organizačná zložka právnu subjektivitu nemá a nenadobúda ju ani zápisom do Obchodného registra. Subjektom právnych vzťahov vznikajúcich pri prevádzkovaní a činnosti organizačnej zložky zahraničnej právnickej osoby zostáva naďalej vlastníaci podnik, ku ktorému organizačná zložka patrí. Organizačnú zložku podniku zahraničnej právnickej osoby, ktorú žalobca v tomto konaní označil ako žalovaného, nie je preto možné považovať za osobu, ktorá má procesnú subjektivitu. Nedostatok procesnej subjektivity v konaní je neodstrániteľnou podmienkou konania a nie vadou podania, ktorá spočíva v nesprávnom označení subjektu, ktorú vadu možno doplniť. Zo spisového materiálu ani nevyplýva, že by si žalobca len skrátil názov žalovanej, nakoľko vo všetkých svojich vyjadreniach a listinách, ktoré boli žalovanému doručené vyplýva, že žalobca vždy jasne, zrozumiteľne a nezameniteľne označil za žalovanú Groupama poisťovňu, a.s., pobočku poisťovne z iného členského štátu, so sídlom: Miletičova 21, v Bratislave. Podľa § 161 ods. 1 CSP, súd kedykoľvek, počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť. Samotné splnenie procesných podmienok nie je v konaní koncentrované len na určité štádium civilného procesu a preto nie je vylúčené, aby nedostatok podmienky konania konštatoval súd hoci aj v konaní o odvolaní.

6. K odvolaniu sa vyjadril žalobca a žiadal, aby odvolanie žalovaného, odvolací súd zamietol a napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil. Vo vyjadrení k odvolaniu žalobca uviedol, že odstraňuje nepresnosť v označení žalovaného a označuje ho: Groupama Biztosító Zrt., so sídlom Erzsébet királyné útja 1/C, Budapest 1146, Maďarsko, vec týkajúca sa organizačnej zložky Groupama poisťovňa, a.s., pobočka poisťovne z iného členského štátu, so sídlom Miletičova 21, 821 08 Bratislava, IČO: 47 236 060. Žalobca uviedol, že žalovaný, vo vyjadrení k žalobe a ani neskôr, v priebehu konania nenamietal nedostatok procesnej subjektivity a nenamietal ho ani právny zástupca JAVOR - TOKÁR, advokátska

kancelária. Súd prvej inštancie nežiadal od žalovanej strany vyjadrenie v tejto otázke, ani ju nevyzval k predloženiu listiny o jej zriadení. Následne súd prvej inštancie dňa 01.12.2017 vyhlásil rozsudok, ktorým bol viazaný a preto uznesenie zo dňa 18.12.2018, ktorým konanie zastavil bolo v rozpore s ustanovením § 219 ods. 4 CSP. Zároveň žalobca uviedol, že svoje nároky si od roku 2011 uplatňoval voči poisťovni, uvedenej na príslušnej zmluve o zodpovednosti za škodu, spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Po prietáhoch a zavádzaní mu takto označená poisťovňa v roku 2016 konečne poukázala škodu, spôsobenú poistnou udalosťou na jeho motorovom vozidle a preto nevidel dôvod adresovať inam jeho korešpondenciu, ktorá sa týka náhrady škody a úrokov z omeškania.

7. Vyjadrenie k odvolaniu súd prvej inštancie zaslal k rukám právneho zástupcu žalovaného, podaním zo dňa 15.11.2018; právny zástupca žalovaného písomné vyjadrenie k odvolaniu žalobcu prevzal dňa 23.11.2018. K vyjadreniu žalobcu sa žalovaný nevyjadril.

8. Krajský súd v Bratislave, ako súd odvolací, preskúmal napadnuté rozhodnutie v súlade s ustanovením § 379, a ustanovenia § 381 CSP, viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania, prejednal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného je dôvodné.

9. Predmetom žaloby je nárok žalobcu na zaplatenie istiny vo výške 485,46 eur, vrátane príslušenstva, pričom žalovaná suma pozostáva zo sumy 204,77 eur (náklady na súdne konanie 18C/68/2013 a to súdneho poplatku vo výške 37 eur, cestovných nákladov na dve pojednávania 25 eur, trovy právneho zastúpenia 142,77 eur). Zároveň si žalobca vyčíslil voči žalovanému zákonné úroky z omeškania za obdobie od 15.09.2011 do 15.06.2016, vo výške 280,72 eur, keď žalovaný bol žalobcom vyzvaný k poistnému plneniu a žalovaný žalobcovi až dňa 16.06.2016 uhradil sumu vo výške 621,58 eur.

10. Súd prvej inštancie, na pojednávaní dňa 01.12.2017, vo veci prvýkrát vyhlásil rozsudok, ktorým zaviazal žalovaného k povinnosti zaplatiť žalobcovi 485,49 eur, v lehote 15 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku. Súd prvej inštancie však písomné vyhotovenie rozsudku, tak ako ho vyhlásil nevyhotovil, ale dňa 18.12.2017 vydal uznesenie pod č.k. 21C/30/2017-54, zo dňa 18.12.2017, ktorým konanie vo veci zastavil a o trovách konania rozhodol tak, že žiadna zo strán sporu nemá nárok na náhradu trov konania. Voči tomuto uzneseniu podal odvolanie žalobca a následne Krajský súd v Bratislave, ako súd odvolací, uznesenie súdu prvej inštancie, č.k. 21C/30/2017-54, zo dňa 18.12.2017 zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie z dôvodu, že postup súdu prvej inštancie bol v rozpore s ustanovením § 219 ods. 4 CSP, v zmysle ktorého len čo súd vyhlási rozsudok, je ním viazaný.

11. Súd prvej inštancie následne vo veci vypracoval písomné vyhotovenie rozsudku zo dňa 01.12.2017, č.k. 21C/30/2017-66, v ktorom uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi žalovanú sumu a zároveň vyslovil, že žalobca má nárok na náhradu trov prvoinštančného konania vo výške 100%. Súd prvej inštancie následne postupoval v intenciách stanoviska odvolacieho súdu, vyjadreného v uznesení 9Co/57/2018-62, s tým, že ak súd prvej inštancie vyhlásil rozsudok na pojednávaní dňa 01.12.2017, bol ním viazaný a bolo jeho povinnosťou, v súlade s ustanovením § 220 CSP vypracovať i písomné vyhotovenie takto vyhláseného rozsudku. Procesne preto súd prvej inštancie pochybil, ak po vyhlásení rozsudku, ktorým žalobe vyhovel, následne vypracoval uznesenie, ktorým zastavil konanie pre nedostatok procesnej subjektivity žalovaného.

12. Proti rozsudku súdu prvej inštancie, zo dňa 01.12.2017 podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný, namietajúc, že žalobca označil za žalovanú stranu subjekt, ktorý nemá procesnú subjektivitu a to z dôvodu, že žalovaný označený ako: Groupama poisťovňa, a.s., pobočka poisťovne z iného členského štátu, IČO: 47 236 060, je len organizačnou zložkou zahraničnej právnickej osoby, avšak takto označený subjekt nie je nositeľom právnej subjektivity, lebo právnu subjektivitu má iba zahraničná právnická osoba.

13. Odvolací súd má za to, že odvolanie žalovaného je dôvodné.

14. Súd prvej inštancie vo veci samej zaviazal žalovaného na zaplatenie žalovanej sumy, avšak pred samotným vyhlásením rozsudku, na pojednávaní, neupriamil svoju pozornosť na to, či žalobca riadne označil žalovanú stranu, keď ju označil ako Groupama poisťovňa, a.s., pobočka poisťovne z iného členského štátu, so sídlom: Miletičova 21, Bratislava, IČO: 47 236 060. Bolo vecou súdu prvej inštancie, predtým, ako vo veci rozhodol, skúmať, či žalovaný má spôsobilosť byť účastníkom konania, t.j. podľa nového procesného sporového poriadku, či má procesnú subjektivitu. Podľa § 161 CSP, ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len procesné podmienky). Medzi podmienky konania patrí aj procesná

subjektivita. Podľa § 61 CSP procesnú subjektivitu má ten, kto má spôsobilosť na práva a povinnosti; inak len ten, komu ju zákon priznáva.

15. Podľa § 18 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spôsobilosť mať práva a povinnosti majú aj právnické osoby. V danej veci spoločnosť Groupama Biztosító Zrt., so sídlom Erzsébet királyiné útja 1/C, Budapest 1146, Maďarsko, zriadila svoju organizačnú zložku zahraničnej osoby, rozhodnutím zriaďovateľa zo dňa 10.10.2011, v zmysle § 21 Obchodného zákonníka a táto organizačná zložka zahraničnej osoby bola zapísaná do Obchodného registra Okresného súdu Bratislava I od 19.10.2011. Teda zahraničná právnická osoba Groupama Biztosító Zrt., so sídlom v Maďarsku, podniká na našom území prostredníctvom organizačnej zložky. To, že organizačná zložka zahraničnej právnickej osoby podniká a je umiestnená na území SR a že je zapísaná do Obchodného registra, ešte neznamená, že táto organizačná zložka je nositeľom právnej subjektivity a že je spôsobilou stranou konania. Spôsobilosť byť stranou v konaní, v súlade s ustanovením § 61 CSP, má iba zahraničná fyzická, alebo právnická osoba, nie organizačná zložka právnickej osoby. Organizačná zložka nemá právnu subjektivitu a ani ju nenadobúda zápisom do Obchodného registra. Pri prevádzkovaní organizačnej zložky podniku právnickej osoby, sa používa obchodné meno zahraničnej osoby, s dodatkom, že ide o organizačnú zložku v podniku, v zmysle ustanovenia § 7 Obchodného zákonníka.

16. Nedostatok spôsobilosti byť účastníkom konania je takým nedostatkom podmienky konania, ktorý nie je možné odstrániť. To, že žalobca v odvolaní uviedol, že odstraňuje nepresnosť v označení žalovaného a žalovaného označil ako: Groupama Biztosító Zrt., so sídlom: Erzsébet királyiné útja 1/C, Budapest 1146, Maďarsko, vec týkajúca sa organizačnej zložky Groupama poisťovne, a.s., poisťovne z iného členského štátu, so sídlom Miletičova 21, Bratislava, IČO: 47 236 060 odvolací súd nemohol akceptovať, lebo v danom prípade nejde o odstrániteľnú vadu konania, ktorú nemožno odstrániť. Bude vecou súdu prvej inštancie vo veci opätovne rozhodnúť.

17. Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil podľa § 389 ods. 1 písm. a) CSP a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

18. V rozhodnutí vo veci samej, súd prvej inštancie zároveň rozhodne i o trovách prvoinštančného, ale i odvolacieho konania a to v súlade s ustanovením § 396 ods. 3 CSP.

19. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a/ pri riešení ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,

b/ ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
c/ je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/ (§ 422 ods. 1 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii (§ 427 ods. 1 prvá veta CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

Dovolaateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
b/ dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).